

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
28 Гж 2108/18
09.08.2018. године
Н и ш

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија Марине Ђукић, председника већа, Невене Благојевић и Зорана Стаменковића, чланова већа, у правној ствари тужилаца В. Ђ., Љ. Ђ., Б. Ђ., В. К., сви из ..., Ч. Н. и Ж. Н., обојица из ..., које све заступа Горан В. Ђорђевић, адвокат из Ниша, против туженог Града Ниша, кога заступа законски заступник Градски јавни правобранилац, ради утврђења и чинидбе, вредност спора 70.701.363,44 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Нишу 6П 1566/17 од 30.11.2017. године, у седници већа одржаној дана 09.08.2018. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ жалба туженог Града Ниша и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Нишу 6П 1566/17 од 30.11.2017. године у ставу првом и другом изреке.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Нишу 6П 1566/17 од 30.11.2017. године у ставу трећем изреке и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно одлучивање у овом делу.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца, па је утврђено да је тужени супсидијарни дужник према решењу Општинског суда у Нишу 1Р 86/2006 од 12.07.2007. године. Другим ставом изреке тужени је обавезан да тужиоцима исплати износ од 70.701.363,44 динара са каматом по Закону о затезној камати почев од 23.05.2007. године па до коначне исплате, као и износ од 194.300,00 динара. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 751.100,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је у целисти, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да се иста преиначи тако што ће се одбити тужбени захтев.

Тужиоци су, у благовремено поднетом одговору на жалбу, оспорили жалбене

наводе, па су предложили да се жалба туженог одбије и потврди првостепена пресуда. Трошкове су тражили.

Испитујући првостепену пресуду у смислу чл. 386. ЗПП („Сл. гласник РС” бр. 72/11; 49/13; 74/13; и 55/14), Апелациони суд је нашао да је жалба туженог делимично основана.

Првостепена пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка из чл.374 ст.2 тач.1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, нити је у делу одлуке о главном тужбеном захтеву, садржаном у ставу првом и другом изреке, заснована на погрешној примени материјалног права, о чему овај суд пази по службеној дужности. Првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из тач.12 наведене законске одредбе, на коју се указује жалбом туженог, с обзиром да је изрека побијане пресуде у овом делу јасна и непротивречна и да у том делу побијана пресуда садржи јасне и довољне разлоге о одлучним чињеницама, на којима је првостепени суд засновао свој закључак.

Неосновани су жалбени наводи туженог којима се указује да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из чл.374 ст.1 ЗПП у вези чл.194 истог Закона. Наиме, одредбом чл.48 ст.1 Закона о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС“, бр.106/15 и 106/16) прописано је да се извршни поступак води и на предлог и у корист лица које као извршни поверилац није означено у извршној или веродостојној исправи, ако јавном или по закону овереном исправом докаже да је потраживање из извршне или веродостојне исправе прешло на њега, а ако такав доказ није могућ - ако прелаз потраживања докаже правноснажном или коначном одлуком донетом у парничном, прекршајном или управном поступку. Ставом 2 исте законске одредбе прописано је да кад после доношења решења о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе потраживање пређе са извршног повериоца на друго лице, на предлог стипендијара закључком се утврђује да је он ступио на место извршног повериоца, ако прелаз докаже јавном или по закону овереном исправом. Став 3 наведене законске одредбе прописује да се одредбе ст. 1. и 2. овог члана сходно се примењују и кад се извршни поступак води према лицу које у извршној или веродостојној исправи није означено као дужник, као и када после доношења решења о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе обавеза извршног дужника пређе на друго лице, као стипендијар обавезе, а став 4 да стипендијар ступа у извршни поступак у стању у коме се налази у часу ступања. Имајући у виду наведену законску одредбу, као и налог Вишег суда у Нишу из решења 1Гж 93/17 од 13.01.2017. године, по оцени овог суда тужиоци имају правни интерес да у предметној парници траже да се утврди да је тужени супсидијарни дужник према означеном решењу донетом у ванпарничном поступку а у циљу обезбеђења правноснажне судске одлуке којом би у извршном поступку доказали да је спорно потраживање са дужника из наведеног правноснажног и извршног решења прешло на туженог, па је првостепени суд правилно поступио када је о наведеном тужбеном захтеву за утврђење наведене чињенице мериторно одлучио.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Општинског суда у Нишу 1Р 86/2006 од 12.07.2007. године овде тужиоцима В. Ђ., В. К., Ч. Н. и Ж. Н., као и правном претходнику тужилаца Љ. Ђ. и Б. Ђ., сада пок. Ч. Ђ., за земљиште које се не може вратити а које је претходно одузето решењем Среске комисије, одређена је накнада у износу од 70.701.363,44 динара, те је П. Из ..., као организација која је

користила земљиште у моменту одређивања накнаде, обавезан да напред наведену накнаду исплати тужиоцима са законском затезном каматом почев од 23.05.2007. године до коначне исплате, као и да им надокнади трошкове поступка у износу од 194.300,00 динара. На основу напред наведеног правноснажног и извршног решења дана 18.07.2008. године тужиоци су, као извршни повериоци, поднели предлог за извршење против П., као извршног дужника, и исти је решењем Општинског суда у Нишу И 5275/08 од 23.07.2008. године усвојен, те је дозвољено извршење продајом непокретне имовине извршног дужника. Означени извршни поступак је решењем првостепеног суда од 01.10.2009. године прекинут из разлога јер је над извршним дужником П. решењем Трговинског суда у Нишу 2Ст 10/09 од 03.06.2009. године отворен стечајни поступак. Тужиоци су своје напред наведено потраживање из решења 1Р 86/2006 од 12.07.2007. године пријавили у стечајном поступку и истом им је признато закључком Трговинског суда у Нишу од 06.10.2009. године. До данас стечајни поступак против П. није окончан, а исти се води у правцу банкротства, а није дошло ни до уновчења и продаје непокретне имовине наведеног предузећа, нити било какве исплате износа који је тужиоцима В., В., Ч., Ж. и сада пок. Ч. досуђен наведеним решењем од 12.07.2007. године. Тужиоци су пре подношења предметне тужбе у два наврата и то 27.09.2010. године и 23.08.2016. године подносили туженом предлог за мирно решење предметног спора. Решењем о извршењу Основног суда у Нишу 2Ии 20935/16 од 27.12.2016. године усвојен је предлог за извршење извршних поверилаца, овде тужилаца, поднет против извршног дужника, овде туженог, на основу извршне исправе, напред означеног ванпарничног решења, па је одређено извршење ради наплате главног дуга са припадајућом законском затезном каматом и трошкова поступка, пленидбом новчаних средстава на текућем рачуну извршног дужника и преносом заплењених износа на текуће рачуне извршних поверилаца до потпуног намирења. Решењем Виши суд у Нишу 1Гж 93/17 од 13.01.2017. године усвојена је жалба извршног дужника, овде туженог и обустављен је извршни поступак, а наведено решење о извршењу од 27.12.2016. године је преиначено и одбијен је наведени предлог за извршење и укинута су све спроведене извршне радње. Образлажући своју одлуку Виши суд у Нишу је навео да уз предлог за извршење није, у смислу чл.5 и 48 ЗИО, достављена јавна или по закону оверена исправа да је обавеза П., које је у извршној исправи – решењу Општинског суда у Нишу 1Р 86/06 од 12.07.2007. године, означено као извршни дужник, прешло на Град Ниш, нити је прелаз обавезе доказан правноснажном или коначном одлуком донетом у парничном, прекршајном или управном поступку. Предметна тужба поднета је 14.02.2017. године.

На основу овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, правилно је првостепени суд применио одредбе материјалног права, и то чл.58 ст.1 Устава РС, чл.12 Закона о начину и условима признавању права на земљишту које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредног производа, као и чл.1 Протокола I уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, када је усвојио тужбене захтеве тужилаца и одлучио као у изреци пресуде.

Најпре, правилно је првостепени суд закључио да П., који је решењем Општинског суда у Нишу 1Р 86/06 од 12.07.2007. године обавезан, као организације која је користила земљиште у моменту одређивања накнаде, исплати тужиоцима накнаду за одузето земљиште, није у могућности да исту исплати, обзиром да је стечајни поступак над овим правним лицем отворен још 2009. године, да су у истом

тужиоци пријавили предметно потраживање али га нису наплатили, а да наведени стечајни поступак до данас није окончан, па би чекање на окончање истог, а имајући у виду дужину трајања и ток конкретног стечајног поступка, довело повреде права на приватну имовину, које је зајемчено како Уставом Републике Србије, тако и наведеним потврђеним међународним уговором и општеприхваћеним правилима међународног права.

Имајући у виду наведено, правилно првостепени суд даље закључује да је обавеза исплате наведене накнаде за одузето земљиште прешла са П. на туженог, на чијем подручју се налази седиште примарног обвезника накнаде, те да је тужени, као законски супсидијани јемац, дужан да тужиоцима исплати потраживања из наведеног решења од 12.07.2007. године, којим је утврђена висина ове накнаде.

С обзиром да пасивна легитимације туженог у конкретној правној ствари произилази из одредбе чл.12 ст.3 Закона о начину и условима признавању права на земљишту које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредног производа, то су неосновани жалбени наводи којима се оспорава правилност закључка првостепеног суда да је неоснован приговор недостатка пасивне легитимације.

Жалбени наводи да је донета пресуда неизвршива јер се не може утврдити колики је удео сваког тужиоца су, такође, неосновани. Ово зато јер је тужени, у свему саобразно решењу Општинског суда у Нишу 1Р 86/06 од 12.07.2007. године, обавезан да тужиоцима исплати наведене новчане износе, а из ког решења произилази да су тужиоци, у смислу чл.425 ЗОО, солидарни повериоци, па међусобни однос тужилаца и висина удела сваког од њих у предметном потраживању је без утицаја на обавезу туженог да им исто исплати.

Како су тужиоци пријавили предметно потраживање у стечајном поступку покренутом над П., као главним дужником, о чему су обавестили и туженог, као законског супсидијарног јемца, подношењем предлога за мирно решење спора туженом дана 27.09.2010. године и дана 23.08.2016. године, као и предлогом за извршење против туженог дана 27.12.2016. године, то су неосновани жалбени наводи да је погрешан закључак првостепеног суда да су тужиоци поступили у свему у складу са чл.1007 ст.1 ЗОО. Ово тим пре јер испуњење законских обавеза из наведене одредбе има утицаја само на постојање повериочеве одговорности за штету коју би јемац имао због поступања супротно овој законској одредби, а што није предмет конкретног спора.

Нису основани ни жалбени наводи да је првостепени суд погрешно поступио када је одбио приговор застарелости потраживања. Наиме, подношењем предлога за извршење против П. дана 18.07.2008. године, који је у прекиду, дакле још увек није окончан, прекинута је застарелост, у смислу чл.388, чл.392 ст.5 и чл.1019 ст.3 ЗОО, како према означеном правном лицу, као главном дужнику, тако и према туженом, као законском супсидијарном јемцу, те је првостепени суд правилно закључио да је наведени материјалноправни приговор туженог неоснован.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе којима се оспорава правилност првостепене одлуке о главном тужбеном захтеву, па је нашао да исти нису

од значаја и не могу утицати на доношење другачије, за туженог повољније одлуке, па исти, сходно овлашћењу из чл.396 ст.2 ЗПП, нису ни детаљно образлагани.

Међутим, основни су жалбени наводи туженог да је одлука о трошковима поступка супротна одредбама закона и да је иста захваћена битном повредом одредаба парничног поступак из чл.374 ст.2 тач.12 ЗПП. Ово са разлога јер према стању у спису предмета укупно спорно потраживање свих тужилаца према туженом износи 70.895.663,44 динара (70.701.363,44+194.300,00), а у истом сваки тужилац има одређени удео, дакле укупна вредност предмета спора јесте 70.895.663,44 динара, с тим да сваком тужиоцу од наведене вредности припада одређени удео, те првостепени суд приликом одлучивања о трошковима поступка, с обзиром на наведену укупну вредност предмета спора у којој сваки од шесторо тужилаца има одређени удео, није дао јасне, довољне и сагласне разлоге на коју вредност спора обрачунава тужиоцима трошкове на име заступања од стране адвоката увећане за 50% за другу и сваку наредну странку, па у овом делу првостепена пресуда има недостатке услед којих се не може испитати. Наведено је условило и да је у овом делу првостепене пресуде чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено што је узроковало и погрешну примену материјалног права, те је одлука о трошковима поступка, садржана у ставу трећем изреке првостепене пресуде, морала бити укинута.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду изнете примедбе, успех странака у поступку, као и жалбене наводе туженог, па ће ценећи све околности конкретног случаја, а у складу са одредбама Закона о парничног поступка којима су регулисани трошкови поступка, Законом о судским таксама и Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, одлучити о свим трошковима поступка, и за своју одлуку даће јасне, недвосмислене, логичне и довољне разлоге.

Из изнетих разлога је применом чл. 390 ЗПП одлучено као у ставу првом изреке пресуде, а применом чл.391 ст.1 и чл.401 ст.1 тач.3 ЗПП је одлучено као у ставу другом изреке.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, 09.08.2018. године, 28 Гж 2108/18

**Председник већа-судија,
Марина Ђукић, с.р.**

**Тачност преписа потврђује:
Управитељ судске писарнице**